เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจ

7 กันยายน 2565

นฤมล ชาญชนะวิวัฒน์
narumol@trisrating.com

ทวีโชค เจียมสกุลธรรม
taweechok@trisrating.com

ธิติ การุณยานนท์, Ph.D., CFA
thiti@trisrating.com

สุชาดา พันธุ, Ph.D.
suchada@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจฉบับนี้เป็นการปรับปรุงจากฉบับที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2564 โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการที่ทริสเรทติ้งจัดอันดับเครดิตให้กับสมาชิกในกลุ่มบริษัทประกัน (ดู “การจัดอันดับเครดิตสมาชิกในกลุ่มบริษัทประกัน”)

ภาพรวมและขอบเขตของเกณฑ์การจัดอันดับเครดิต

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจนี้ ใช้กับบริษัทที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มธุรกิจทั่วไป และกลุ่มสถาบันการเงินที่ทริสเรทติ้งพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทมีความสัมพันธ์กับบริษัทแม่หรือบริษัทอื่นในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน ซึ่งเป็นเหตุให้มีความเป็นไปได้ที่กลุ่มธุรกิจหรือบริษัทแม่จะให้การสนับสนุนทางการเงินกรณีพิเศษแก่บริษัท ซึ่งจะมีผลทำให้ความเสี่ยงของการผิดนัดชำระหนี้ของบริษัทลดลง อย่างไรก็ดี ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทและกลุ่มธุรกิจ หรือบริษัทแม่นี้ ก็อาจเป็นไปในทิศทางที่ทำให้เชื่อได้ว่าอาจมีการแทรกแซงโดยกลุ่มบริษัท หรือบริษัทแม่ ที่ทำให้ความเสี่ยงของการผิดนัดชำระหนี้เพิ่มขึ้นก็ได้ ทั้งนี้ เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจนี้ อาจใช้ในการพิจารณาเพื่อจัดอันดับเครดิตบริษัทที่มีความสัมพันธ์ในรูปแบบอื่น ๆ ก็ได้ เช่น บริษัทที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจ ในรูปผู้ผลิต-ผู้ซื้อ (Supplier-purchaser) เป็นต้น เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจนี้จะใช้ประกอบกับเกณฑ์การจัดอันดับเครดิตบริษัทตามประเภทอุตสาหกรรมที่ทริสเรทติ้งได้มีการประกาศใช้แล้ว เพื่อให้ได้อันดับเครดิตของบริษัท และให้ใช้แทนเกณฑ์การจัดอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจฉบับเดิมซึ่งเผยแพร่โดยทริสเรทติ้งเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2558

กรอบการพิจารณาอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจ

การจัดอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจมีกระบวนการดังนี้

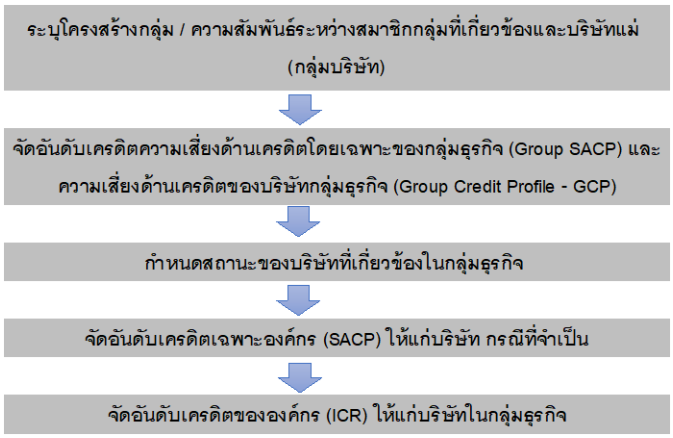

การพิจารณาอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจเริ่มต้นจากการประเมินโครงสร้างของกลุ่มธุรกิจและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกที่เกี่ยวข้องในกลุ่มกับบริษัทแม่ที่อยู่ในลำดับใกล้ที่สุด (Immediate Parent) และ/หรือ บริษัทแม่ที่อยู่ในลำดับสูงสุด (Ultimate Parent) ในโครงสร้างกลุ่ม (เรียกโดยรวมว่า “กลุ่มธุรกิจ”) จากนั้นทำการประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตโดยเฉพาะของกลุ่มธุรกิจ (Group SACP) และความเสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) โดยรวมเสมือนเป็นองค์กรหนึ่งเดียว โดย Group SACP หมายถึงความเสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่มธุรกิจที่ไม่รวมความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษหรือการแทรกแซงเชิงลบ ซึ่งโดยปกติ Group SACP จะเท่ากับ GCP อย่างไรก็ตาม หากทริสเรทติ้งเชื่อว่าจะมีความช่วยเหลือแก่ (หรือการแทรกแซงเชิงลบต่อ) กลุ่มธุรกิจในกรณีนี้ GCP อาจอยู่สูงกว่า (หรือต่ำกว่า) Group SACP ได้ ขั้นต่อไปคือการประเมินสถานะความสำคัญของบริษัทที่มีต่อกลุ่ม ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตโดยเฉพาะของบริษัท (Standalone Credit Profile -- SACP) ทริสเรทติ้งจะประเมินโดยใช้เกณฑ์การจัดอันดับที่เหมาะสมตามประเภทของอุตสาหกรรมขององค์กรนั้น ๆ เพื่อนำมาพิจารณาประกอบกับการประเมินความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจหรือบริษัทแม่ก่อน เพื่อให้ได้อันดับเครดิตองค์กร (Issuer Credit Rating -- ICR) ที่สะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิตสุดท้ายขององค์กร

การระบุโครงสร้างกลุ่มธุรกิจและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

ทริสเรทติ้งให้คำจำกัดความ “กลุ่มธุรกิจ” ว่า หมายถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มขององค์กรที่ประกอบด้วย บริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจ ซึ่งรวมบริษัทแม่ที่อยู่ในลำดับใกล้สุด (Immediate Parent) และ/หรือ บริษัทแม่ที่อยู่ลำดับสูงสุด (Ultimate Parent) และสมาชิกในกลุ่มหรือองค์กรที่บริษัทแม่มีอำนาจควบคุมทางธุรกิจทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือมีอิทธิพลในด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน กระแสเงินสด และทรัพยากร รวมถึง ความเสี่ยงด้านเครดิต การควบคุมทางธุรกิจอาจจะเกิดขึ้นได้แม้ว่าบริษัทแม่จะถือหุ้นในบริษัทลูกน้อยกว่า 50% ปัจจัยที่ทริสเรทติ้งพิจารณาว่าเป็นสัญญาณถึงการมีอำนาจควบคุม นอกจากการถือหุ้นของบริษัทแม่ในบริษัทลูก ๆ แล้ว ยังอาจรวมถึงการที่บริษัทลูกมีสัดส่วนของกรรมการและผู้บริหารที่เป็นตัวแทนจากบริษัทแม่จำนวนมาก และการที่บริษัทแม่สามารถกำหนดทิศทางการบริหารของเงินทุนหรือกระแสเงินสด แนวทางการระดมเงินทุนและสภาพคล่องของบริษัทลูก การควบคุมด้านการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม รวมถึงใช้การชื่อสัญลักษณ์ทางการค้าเดียวกัน หรือมีผลกระทบด้านชื่อเสียงด้วยกัน นอกจากนี้บริษัทแม่อาจมีการให้การช่วยเหลือบริษัทลูกทางการเงินแบบเฉพาะเจาะจง อย่างเป็นทางการ เช่น การออกหนังสือค้ำประกัน หรือการกำหนดข้อสัญญาเรื่องการมีผลถึงกันเมื่อมีการผิดนัดการชำระหนี้ที่บริษัทแม่หรือบริษัทลูก (Cross Default)

การจัดอันดับเครดิตกลุ่มธุรกิจ

หลังจากที่ระบุโครงสร้างของกลุ่มธุรกิจและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและบริษัทแม่ ทริสเรทติ้งจะประเมินความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของทั้งกลุ่มธุรกิจ (Group Credit Profile -- GCP) โดยการประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตแบบรวมกลุ่มเสมือนเป็นองค์กรหนึ่งเดียว

อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ เป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการจัดอันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของบริษัทในกลุ่ม โดยพิจารณาถึงระดับความสัมพันธ์ขององค์กรกับบริษัทแม่ ทั้งนี้ ทริสเรทติ้งอาจจะให้อันดับเครดิตองค์กร (ICR) ในระดับเดียวกันกับอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) ในกรณีที่อันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) อยู่สูงกว่าหรือเท่ากับ อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) ไม่ว่าจะอยู่สถานะใด แต่หากอันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) อยู่ระดับต่ำกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) การปรับเพิ่มอันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) จะทำได้มากสุดถึงระดับที่ต่ำกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) 1 ขั้นเท่านั้น (GCP-1) แต่ในบางกรณี อันดับอันดับเครดิตองค์กร (ICR) อาจจะอยู่ในระดับที่สูงกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) ได้ หากบริษัทดังกล่าวได้รับการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายจากกลุ่มธุรกิจ นั่นคือมีข้อจำกัดที่ป้องกันไม่ให้บริษัทต้องโยกย้ายทรัพยากรของบริษัทเพื่อนำไปช่วยเหลือบริษัทแม่หรือบริษัทอื่นในกลุ่ม ทั้งนี้ อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) สามารถจะอยู่ที่ระดับตั้งแต่ ‘aaa’ ถึง ‘d’ และมีการแบ่งระดับชั้นของอันดับเครดิตเช่นเดียวกับ อันดับเครดิตองค์กร (ICR) ที่มีตั้งแต่ระดับ ‘AAA’ ถึง ‘D’ และสามารถปรับด้วย ‘+’ หรือ ‘ - ’

ทริสเรทติ้งจัดอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) โดยใช้เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตตามประเภทอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับธุรกิจหลักของกลุ่ม_ได้แก่ เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตสำหรับ บริษัทที่ไม่ใช่สถาบันการเงินทั่วไป (Corporate) ธนาคาร (Banks) สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-bank Financial Institutions) บริษัทหลักทรัพย์ (Securities) สหกรณ์ออมทรัพย์ (Savings Cooperatives) และ บริษัทประกัน (Insurers) สำหรับกลุ่มธุรกิจที่มีการประกอบธุรกิจในหลายอุตสาหกรรม เกณฑ์ที่ใช้จะขึ้นอยู่กับอุตสหกรรมที่ทริสเรทติ้งเชื่อว่าสะท้อนภาพของสถานะทางเครดิตของบริษัทแม่

ได้ดีที่สุด ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาอาจเป็น รายได้ ทุน กำไร กระแสเงินสด เงินปันผล หรือ ปัจจัยอื่นที่ทริสเรทติ้งเห็นว่าเหมาะสมที่สุด ตัวอย่างเช่น ทริสเรทติ้งอาจจะใช้เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตธุรกิจทั่วไป (Corporate Rating Methodology) แม้ว่าในกลุ่มอาจมีบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงินที่ทำรายได้ให้กับกลุ่มอย่างมีนัย สำหรับกลุ่มธุรกิจที่มีบริษัทลูกประกอบธุรกิจที่หลากหลายโดยที่แต่ละธุรกิจมีความสำคัญต่อกลุ่มในระดับใกล้เคียงกัน ทริสเรทติ้งอาจจัดอันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) ให้แก่บริษัทลูกแต่ละแห่ง โดยใช้เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตตามลักษณะธุรกิจที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงรวมผลของอันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) เพื่อให้ได้อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP)

ทริสเรทติ้งอาจจะพิจารณาถึงการสนับสนุนหรือการเข้าแทรกแซง จากแหล่งอื่นนอกเหนือจากบริษัทแม่ ในการจัดอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) หากเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งอาจเป็นกรณีที่บริษัทอื่นนอกเหนือจากบริษัทแม่ในกลุ่มที่มีสถานะทางเครดิตที่แข็งแกร่ง ที่อาจจะมีความสามารถและมีความโน้มเอียงที่จะอาจจะให้การสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น หนังสือรับประกัน หรือการสนับสนุนอื่นที่เป็นการเฉพาะ ให้กับสมาชิกในกลุ่ม ในบางกรณี อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) อาจถูกจำกัดโดยอันดับเครดิตของประเทศ (Sovereign Rating) ซึ่งจะเป็นในกรณีที่กลุ่มธุรกิจประกอบธุรกิจในประเทศที่ทริสเรทติ้งพิจารณาว่ามีระดับความเสี่ยงด้านเครดิตสูงกว่ากลุ่มธุรกิจ

การกำหนดสถานภาพขององค์กรต่อกลุ่มธุรกิจ

ทริสเรทติ้งจะประเมินสถานภาพขององค์กร โดยพิจารณาจากระดับความสัมพันธ์ขององค์กรกับกลุ่มธุรกิจ และระดับความสำคัญขององค์กรที่มีต่อกลุ่มธุรกิจ โดยพิจารณาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

(1) ความเป็นไปได้ที่บริษัทแม่จะลดการถือหุ้นขององค์กรลง และอาจทำให้บทบาทขององค์กรต่อกลุ่มธุรกิจ และสมาชิกในกลุ่มลดลงในอนาคต

(2) พันธะที่บริษัทแม่จะให้การสนับสนุนองค์กรได้ทันเวลาในช่วงเวลาที่จำเป็น

(3) ความเป็นหนึ่งเดียวขององค์กรกับกลุ่มธุรกิจในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการทำธุรกิจ การปฏิบัติงาน การบริหารความเสี่ยง การจัดการด้านการเงิน และการกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เป็นต้น

(4) ความสามารถขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายด้านผลประกอบการทางการเงินของกลุ่มธุรกิจ

(5) สัดส่วนรายได้หรือกระแสเงินสดขององค์กรเปรียบเทียบกับกลุ่มธุรกิจ

(6) ความเชื่อมโยงขององค์กรกับกลุ่มธุรกิจด้านต่าง ๆ เช่น ด้านชื่อเสียง การใช้เครื่องหมายการค้าร่วมกัน หรือ การบริหารความเสี่ยง เป็นต้น

ทริสเรทติ้งจะประเมินสถานะขององค์กรโดยการพิจารณาปัจจัยดังกล่าวจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งอาจรวมถึง เอกสารการสนับสนุนอย่างเป็นทางการจากบริษัทแม่หรือบริษัทในกลุ่ม ประวัติการสนับสนุนที่ผ่านมา ข้อมูลจากการสื่อสารองค์กร และความเห็นของผู้บริหารในเรื่องการสนับสนุนที่จะให้แก่องค์กรในช่วงที่จำเป็น

ทริสเรทติ้งแบ่งสถานภาพของบริษัทในกลุ่ม (Group Status) เป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) บริษัทหลัก (Core) 2) บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ระดับสูง (Highly Strategic) 3) บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ (Strategically Important) 4) บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ระดับปานกลาง (Strategic) และ 5) บริษัทที่ไม่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ (Non-strategic) การประเมินสถานะ จะพิจารณาจากปัจจัย 6 ด้านดังกล่าว เพื่อระบุสถานะของบริษัทในกลุ่มที่เหมาะสมที่สุด

บริษัทหลัก (Core Entity)

บริษัทหลัก (Core Entity) จะมีความเป็นหนึ่งเดียวกับกลุ่มธุรกิจ ในด้านกลยุทธ์หรือทำหน้าที่ด้านต่าง ๆ เช่นการระดมทุน และการบริหารความเสี่ยง และ ในบางกรณีอาจมีฐานลูกค้าร่วมกันหรือให้บริการกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเดียวกัน ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่ Core Entity จะยังคงสถานะเป็นสมาชิกที่สำคัญในกลุ่มในระยะยาว นอกจากนี้ ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ถือหุ้นใหญ่มีการแสดงให้ทริสเรทติ้งเกิดความมั่นใจว่าจะให้การสนับสนุนทางการเงินกรณีพิเศษ (Extraordinary Financial Support) อย่างทันท่วงทีกรณีที่ Core Entity เผชิญภาวะวิกฤตทางการเงิน ตัวอย่างเช่น การมี Cross Default ของภาระทางการเงินระหว่างบริษัทแม่และบริษัทลูก และบริษัทลูกยังสามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ทางกลุ่มกำหนดไว้ ทั้งนี้ บริษัทยังดำเนิน

ธุรกิจในแนวทางเดียวกับกลยุทธ์ของกลุ่ม และสามารถสร้างรายได้หรือกระแสเงินสดโดยเป็นสัดส่วนที่มีนัยสำคัญให้แก่กลุ่มหรือบริษัทแม่ นอกจากนี้ Core Entity ยังต้องมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มอย่างใกล้ชิด โดยมีการใช้สัญลักษณ์ทางการค้าเดียวกัน หรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบในด้านชื่อเสียง โดยส่วนใหญ่ Core Entity จะประกอบธุรกิจมาแล้วนานกว่า 5 ปี หรือมีการจัดตั้งเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากเพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นพิเศษ เช่น เป็นศูนย์บริหารเงิน (Treasury Center) ของกลุ่มธุรกิจ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่เป็นการเฉพาะ เช่น ด้านภาษี หรือ กฎหมาย เป็นต้น

บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ระดับสูง (Highly Strategic)

บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ระดับสูง (Highly Strategic) จะเป็นสมาชิกที่สำคัญของกลุ่ม มีคุณสมบัติคล้ายกับ Core Entity คือผู้บริหารทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะให้การสนับสนุนทางการเงินกรณีพิเศษ (Extraordinary Financial Support) แก่องค์กรอย่างทันท่วงที แต่ในระดับที่น้อยกว่าที่จะให้แก่ Core Entity ตัวอย่างเช่น การออกหนังสือค้ำประกัน หรือรูปแบบอื่นแทนข้อกำหนด Cross Default นอกจากนี้ ส่วนแบ่งรายได้หรือกระแสเงินสดอาจจะไม่สูงเท่ากรณีของ Core Entity แต่ยังมีนัย เช่น อย่างน้อย 20% ของรายได้หรือกระแสเงินสดของกลุ่ม ในบางกรณี บริษัทอาจสร้างรายได้ให้กับกลุ่มไม่สูงมากนัก หรือผลประกอบการอาจจะไม่แข็งแกร่ง แต่อย่างน้อยบริษัทก็ได้ทำหน้าที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกลยุทธ์ของกลุ่ม ทั้งนี้ บริษัทที่เป็น Highly Strategic Entity อาจจะไม่ได้ใช้แบรนด์เดียวกัน แต่มีความเชื่อมโยงที่แข็งแกร่งพอที่จะเชื่อได้ว่าชื่อเสียงของบริษัทมีผลกระทบถึงกลุ่มด้วย ท้ายที่สุดบริษัทควรจะมีการดำเนินธุรกิจมาแล้วอย่างน้อย 5 ปี

อันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของบริษัทลูกที่เป็น Highly Strategic มักจะต่ำกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) 1 ขั้น นอกจากในกรณีที่องค์กรที่ประเมินมีอันดับเครดิตโดยเฉพาะ (SACP) เท่ากับหรือสูงกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจโดยรวม (GCP) ซึ่งทำให้อันดับเครดิตองค์กร (ICR) เท่ากับ GCP ได้

อย่างไรก็ดี ทริสเรทติ้งอาจจะจัดอันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) ให้กับองค์กรที่เป็นบริษัทหลัก (Core Credit) หรือ บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ระดับสูง (Highly Strategic) หรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับการประเมินของทริสเรทติ้งเกี่ยวกับระดับของความเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียว (Integration) และความช่วยเหลือของกลุ่ม ที่อาจจะทำให้เชื่อว่าความเสี่ยงด้านเครดิตขององค์กร น่าจะได้รับผลกระทบจากอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจหรือบริษัทแม่มากกว่าอันดับเครดิตขององค์กรเอง

บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ (Strategically Important)

บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ (Strategically Important) จะเป็นสมาชิกที่สำคัญของกลุ่มธุรกิจในระยะปานกลาง แต่มีความสำคัญกับกลยุทธ์ในระยะยาวของกลุ่ม แต่การรวมเป็นหนึ่งเดียว (Integration) กับกลุ่มธุรกิจในบางด้านอยู่ในระดับที่น้อยกว่าบริษัทที่มีสถานะเป็น Core Entity หรือ Highly Strategic แต่ผู้บริหารของบริษัทแม่ยังแสดงให้เกิดความมั่นใจว่าจะให้การสนับสนุนแก่องค์กรในระยะยาว นอกจากนี้ องค์กรยังต้องเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ในการระดมทุน หรือการดำเนินงานของกลุ่ม นอกจากการพิจารณาสัดส่วนของรายได้หรือกระแสเงินสดแล้ว ทริสเรทติ้งจะให้ความสำคัญแก่การประเมินความมีส่วนร่วมขององค์กรกับกลุ่มธุรกิจในด้านการดำเนินงานหรือด้านชื่อเสียง รายได้หรือกระแสเงินสดของ Strategically Important เปรียบเทียบกับกลุ่ม เป็นปัจจัยหนึ่งที่พิจารณา แต่ไม่สำคัญเท่ากับความเป็นหนึ่งกับการดำเนินงานหรือชื่อเสียงของกลุ่ม รายได้หรือกระแสเงินสดอาจจะมีสัดส่วนน้อยกว่า บริษัทที่เป็น Highly Strategic เช่นอย่างน้อย 10% ถึง 20% ของรายได้หรือกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA) ของกลุ่มธุรกิจ อย่างไรก็ดี ในบางกรณีสัดส่วนรายได้ของบริษัทในกลุ่มนี้อาจน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งมักจะพบในกรณีของกลุ่มธุรกิจที่เป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ (Conglomerate) หรือบริษัทข้ามชาติ (Multi-national Corporation) นอกจากนี้ บริษัทในกลุ่มนี้อาจจะไม่ใช้สัญญลักษณ์ทางการค้าเดียวกันกับบริษัทแม่แต่ก็ยังมีความเชื่อโยงกับกลุ่มในด้านของชื่อเสียงในตลาด

บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ระดับปานกลาง (Strategic Entity)

บริษัทที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ระดับปานกลาง (Strategic Entity) จะมีความสำคัญต่อกลุ่มธุรกิจในระยะปานกลาง เช่นเดียวกับบริษัทที่มีสถานะเป็น Strategically Important และผู้บริหารของบริษัทแม่จะต้องแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะให้การสนับสนุนบริษัทลูกหากจำเป็น นอกจากนี้ สินค้า

หรือบริการของบริษัทในกลุ่มนี้ควรมีเติมเต็มการกระจายความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจ แม้ว่าสัดส่วนของรายได้ของบริษัทอาจจะไม่สูงนักเมื่อเทียบกับบริษัทหลักอื่น ๆ ในกลุ่ม นอกจากนี้ การรวมเป็นหนึ่งเดียวกับกลุ่มอาจจะไม่มากเท่ากับบริษัทที่มีสถานะเป็น Strategically Important ยกตัวอย่างเช่น กลยุทธ์ในภาพรวมของบริษัทอาจจะมีความสอดคล้องกับกลุ่ม แต่บริษัทมีความเป็นอิสระมากกว่าในด้านการบริหารเงินหรือการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ทริสเรทติ้งจะพิจารณาว่าองค์กรที่ประเมินมีสถานภาพเป็น Strategic Entity เมื่อมีข้อมูลที่ทำให้เชื่อว่าบริษัทแม่มีอำนาจในการควบคุม (Control) บริษัทลูก โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในหัวข้อ “การระบุโครงสร้างกลุ่มธุรกิจและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม” บริษัทในกลุ่มนี้อาจจะได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนระยะยาว หรือการได้รับความช่วยเหลือจากทางกลุ่ม แต่ไม่มีข้อผูกพันที่ชัดเจน

บริษัทที่ไม่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ (Non-strategic)

บริษัทที่ไม่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ (Non-strategic) คือบริษัทที่ไม่มีลักษณะตรงกับที่กล่าวมาแล้วในกลุ่มที่กล่าวมาข้างต้น

ตารางกำหนดสถานภาพของบริษัทในกลุ่มธุรกิจกับปัจจัยหลักที่ใช้ในการพิจารณา

	Core	Highly strategic	Strategically important	Strategic	Non-strategic
ความเป็นไปได้ที่บริษัทจะถูกจำหน่ายออกไป	ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง	ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง	ไม่น่าเป็นไปได้	ไม่น่าเป็นไปได้	
คำมั่นสัญญาของบริษัทแม่ที่จะให้การสนับสนุนบริษัทลูกอย่างทันท่วงที กรณีที่จำเป็น	ชัดเจน ระยะยาว	ระยะยาว	ระยะยาว	ระยะยาว	
ความเป็นหนึ่งเดียวกับกลุ่มในด้าน ธุรกิจ ฟังก์ชั่นการบริหารความเสี่ยง การจัดการด้านการเงิน และกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย	มีความเป็นหนึ่งเดียวอย่างมาก	มีความเป็นหนึ่งเดียวอย่างมาก	มีความเป็นหนึ่งเดียว แต่น้อยกว่า "Highly strategic"	มีความเป็นหนึ่งเดียว แต่น้อยกว่า "Strategically important"	
ผลประกอบตามบรรลุเป้าหมายทางการเงินของกลุ่ม	บรรลุเป้าหมายทางการเงินและเป็นไปตามกลยุทธ์ของกลุ่ม	บรรลุเป้าหมายทางการเงินหรืออย่างน้อยเป็นไปตามกลยุทธ์ของกลุ่ม	เป็นไปตามกลยุทธ์ของกลุ่ม		
สัดส่วนรายได้หรือกระแสเงินสดเทียบกับกลุ่ม	มีนัยสำคัญ	น้อยกว่า "Core" แต่ยังมีนัย (เช่น EBITDA > 20%)	น้อยกว่า "Highly strategic" แต่ยังพอมีนัย (เช่น EBITDA = 10%-20%)		
ความเชื่อมโยงกับชื่อเสียง แบรนด์ หรือ การบริหารความเสี่ยงของกลุ่ม	มีความเชื่อมโยงอย่างมาก มีการใช้แบรนด์ร่วมกัน	มีความเชื่อมโยงกับชื่อเสียงของกลุ่ม	มีความเชื่อมโยงกับชื่อเสียงของกลุ่ม		
แนวโน้มอันดับเครดิตองค์กร (ICR)	**ICR = GCP**	**ICR = GCP-1**	**ICR = SACP+3**	**ICR = SACP+1**	**ICR = SACP**

แหล่งที่มา ทริสเรทติ้ง

การจัดอันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (Standalone Credit Rating Profile)

ในกรณีที่อันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดอันดับเครดิต โดยเฉพาะกรณีที่สถานภาพในกลุ่มขององค์กร ถูกจัดให้เป็น “Strategically Important” หรือ “Strategic” หรือ “Non-strategic” การจัดอันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) จะเป็นพื้นฐานในการจัดอันดับเครดิตองค์กร (ICR) โดยการประเมินอันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) จะใช้เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตตามประเภทอุตสาหกรรมที่เหมาะกับบุรกิจของแต่ละบริษัท

ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ทริสเรทติ้งอาจจะไม่จัดอันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) ในกรณีที่ทริสเรทติ้งประเมินว่า บริษัทจัดอันดับเครดิตนั้น มีสถานภาพในกลุ่มธุรกิจเป็น Core Entity หรือ Highly Strategic เนื่องจาก อันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) ไม่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งในกรณีดังกล่าวการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของอันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) จึงไม่มีผลต่ออันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของบริษัท

การจัดอันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของบริษัท

โดยปกติ ทริสเรทติ้งจะจัดอันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของ Core Entity จะเท่ากับและไม่สูงเกินกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) นอกจากในกรณีที่อันดับเครดิตของบริษัท (SACP) จะสูงกว่า อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) และมีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือการกำกับดูแลเป็นการเฉพาะที่ป้องกันไม่ให้ความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทได้รับผลกระทบจากการแทรกแซงของกลุ่มธุรกิจหรือบริษัทแม่ (Insulated Entity)

ในรูปการโยกย้าย สินทรัพย์หรือ เงินทุน หรือสภาพคล่อง เพื่อไปช่วยเหลือบริษัทแม่ หรือบริษัทอื่นในกลุ่ม ซึ่งมักเป็นกรณีของบริษัทในธุรกิจประกันภัยที่อยู่ในกลุ่มสถาบันการเงินประเภทธนาคาร ในกรณีดังกล่าวนี้ อันดับเครดิตองค์กร (ICR) อาจจะสูงกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP)

โดยปกติ ทริสเรทติ้งจะจัดอันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของบริษัทที่มีสถานะ Highly Strategic ต่ำกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) 1 ระดับ (GCP-1) และเช่นเดียวกับ Core Entity ทริสเรทติ้งอาจจะไม่จัดอันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) หากทริสเรทติ้งเชื่อว่า กลุ่มธุรกิจหรือบริษัทแม่มีแนวโน้มในการสนับสนุนบริษัทที่เป็น Highly Strategic มากจนทำให้ความเสี่ยงด้านเครดิตของบริษัทลดลง และมีความสอดคล้องกับสถานะทางเครดิตของกลุ่มมากกว่า อย่างไรก็ดี อาจมีความเป็นไปได้แม้ว่าจะไม่บ่อยนักที่ทริสเรทติ้งอาจประเมินว่าจัดอันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) และอยู่ในระดับสูงกว่าอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) ซึ่งในกรณีนี้อันดับเครดิตองค์กร (ICR) จะถูกกำหนดให้อยู่ระดับเดียวกันกับอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP)

โดยทั่วไป ทริสเรทติ้งจะให้อันดับเครดิตองค์กร (ICR) แก่บริษัทที่มีสถานะ Strategically Important สูงขึ้นกว่าอันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) 3 ระดับ (SACP+3) และให้อันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของ บริษัทที่มีสถานะ Strategic สูงขึ้นกว่าอันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) 1 ระดับ (SACP+1) อย่างไรก็ตาม การปรับเพิ่มอันดับเครดิตองค์กร (ICR) หรืออันดับเครดิตสุดท้าย (Final Rating) จะไม่สูงเกินกว่า อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) ที่ลดลงมา 1 ขั้น (GCP-1) นอกจากในกรณีที่ อันดับเครดิตเฉพาะของบริษัท (SACP) สูงกว่า อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) ซึ่งในกรณีนี้ อันดับเครดิตองค์กร (ICR) จะอยู่ที่ระดับเดียวกับ อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP)

ดังนั้น ในกรณีที่ อันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) ขององค์กรที่เป็น Strategically Important หรือ Strategic อยู่ในระดับสูงกว่า หรือเท่ากับ อันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) ลบ 1 ระดับ (GCP-1) อันดับเครดิตองค์กร (ICR) อาจจะไม่แตกต่างจาก อันดับเครดิตเฉพาะบริษัท (SACP) และความสัมพันธ์ของบริษัทกับกลุ่มธุรกิจหรือบริษัทแม่ก็อาจจะไม่มีผลต่ออันดับเครดิตองค์กรที่ให้

การจัดอันดับเครดิตสมาชิกในกลุ่มบริษัทประกัน

บริษัทประกันในกลุ่มธุรกิจการเงิน

ทริสเรทติ้งถือว่าบริษัทประกันของกลุ่มธุรกิจทางการเงินในประเทศไทยเป็น Insulated Entity เนื่องจากกฎระเบียบที่เข้มงวดซึ่งจำกัดการช่วยเหลือทางการเงินที่บริษัทประกันจะสามารถให้แก่กลุ่มธุรกิจ ซึ่งทำให้อันดับความแข็งแกร่งทางการเงิน (FSR) และ ICR ของบริษัทประกันได้รับการจัดอันดับเหนือ GCP ในกรณีที่ SACP ของบริษัทประกันสูงกว่า GCP ทั้งนี้ โดยทั่วไป ทริสเรทติ้งจะกำหนด FSR และ ICR สูงกว่า GCP ไม่เกิน 2 ระดับ โดยมีเงื่อนไขว่า SACP ของบริษัทประกันจะต้องสูงกว่า GCP อย่างน้อย 2 ระดับ หาก SACP เท่ากับ GCP หรือสูงกว่า GCP เพียง 1 ระดับ FSR และ ICR จะได้รับการจัดอันดับที่ระดับเดียวกับ SACP กรณีที่ SACP อยู่ต่ำกว่า GCP และเราคาดหวังว่าบริษัทประกันจะได้รับการสนับสนุนพิเศษจากกลุ่ม เราอาจจัดอันดับ FSR และ ICR ของบริษัทประกันให้เท่ากับ GCP

บริษัทโฮลดิ้งในกลุ่มบริษัทประกัน

โดยปกติอันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของบริษัทโฮลดิ้งในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีการควบคุมจากหน่วยงานกำกับดูแล จะอยู่ต่ำกว่า GCP อยู่ 1 ระดับ (GCP-1) เนื่องจากลำดับในการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้บริษัทโฮลดิ้งที่อยู่ต่ำกว่าบริษัทลูกที่มีการดำเนินธุรกิจ (Structural Subordination) สำหรับการจัดอันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของบริษัทโฮลดิ้งของกลุ่มบริษัทประกันนั้น มาตรฐานของทริสเรทติ้งจะลดลงต่ำกว่า GCP อยู่ 2 ระดับ (GCP-2) อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านกฎระเบียบที่เข้มงวดมากกว่าธุรกิจการเงินประเภทอื่นในการจ่ายเงินปันผลจากบริษัทประกันในเครือไปยังบริษัทโฮลดิ้ง

การที่ความห่างของอันดับเครดิตองค์กร (ICR) ของบริษัทโฮลดิ้งในกลุ่มประกันและอันดับเครดิตของกลุ่มธุรกิจ (GCP) จะลดลงหรือ ICR จะเท่ากับ GCP ได้นั้น ข้อจำกัดในการจ่ายเงินปันผลควรจะต้องมีน้อยมาก เมื่อเทียบกับธุรกิจที่ได้รับการควบคุมประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้ ทริสเรทติ้งคาดหวังให้บริษัทโฮลดิ้งสามารถชำระหนี้ที่เป็นภาระผูกพันของบริษัทได้เองโดย: 1) มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัทที่มีความหลากหลายและเป็นอิสระ และแต่ละบริษัทสามารถสร้างรายได้หรือกระแสเงินสดจำนวนมาก เพื่อที่หากเกิดการหยุดชะงักของกิจการใดกิจการหนึ่ง จะไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความเสี่ยงด้านเครดิตของทั้งกลุ่มหรือของบริษัทโฮลดิ้ง หรือ 2) มีกระแสเงินสดเพียงพอจากการดำเนินงานของบริษัทโฮลดิ้งหรือจากบริษัทย่อยอื่น หรือ 3) ถือเงินสดที่ไม่มีภาระผูกพันจำนวนมากพอหรือมีพอร์ตการลงทุนตราสารหนี้คุณภาพสูงที่สามารถใช้ชำระหนี้ที่เป็นภาระผูกพัน ในทางตรงกันข้าม ความห่างของ ICR และ GCP อาจมากกว่า 2 ระดับหากทริสเรทติ้งมีข้อกังวลเกี่ยวกับ: 1) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสภาพคล่องหรือฐานะของงบดุล หรือ มีการลงทุนในบริษัทลูกและบริษัทย่อยเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น (Double Leverage) ในระดับสูง หรือ 2) ความเสี่ยงที่กฎระเบียบในการจ่ายเงินปันผลจากบริษัทย่อยที่ดำเนินธุรกิจประกันไปยังบริษัทโฮลดิ้งอาจจะมีความเข้มข้นมากขึ้น หรือ 3) มีการสนับสนุนพิเศษจากภายนอกกลุ่มที่ทริสเรทติ้งเชื่อว่าไม่สามารถขยายไปถึงบริษัทโฮลดิ้งได้ ซึ่งในกรณีนี้ GCP อาจสูงกว่า Group SACP ดังนั้น การจัดอันดับเครดิตจะเทียบกับ Group SACP แทนที่จะเทียบกับ GCP

การปรับปรุงเกณฑ์การจัดอันดับเครดิต

ทริสเรทติ้งได้เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดอันดับเครดิตสมาชิกในกลุ่มบริษัทประกัน ซึ่งรวมถึงบริษัทประกันในกลุ่ม ธุรกิจทางการเงินและบริษัทโฮลดิ้งในกลุ่มบริษัทประกัน สามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในส่วน “การจัดอันดับเครดิตสมาชิกในกลุ่มบริษัทประกัน”

บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด
อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2565 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ว่าในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มิใช่คำแถลงข้อเท็จจริง หรือคำเสนอแนะให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มิได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆโดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/th/rating-information/rating-criteria